

BÁCSKAI KÖZÉRDEK

A Bács-Bodrog vármegyei községi jegyzők egyesületének hivatalos lapja.

Megjelenik minden vasárnap	Főmunkatársak KISS GYULA SZENDY ISTVÁN	Felelős szerkesztő BERKOVITS MÁRK Belmunkatárs CSAJÁGI BERNÁT	Egész évre 8 K, félévre 4 K, negyed évre 2 K Egyes szám ára 20 fillér
-------------------------------	---	---	---

Közgazdasági bajaink.

Sok évtized múlt el azóta, mióta hazánk nagyszellemű egyik legnagyobb fia, gróf Széchenyi István, gazdag szép hazánknak e nagy jövőt jósolta: „Magyarország nem volt hanem lez.” Már nagyon régen elhangzottak e nagyjelentőségű szép szavak; csak visszhangja él még lelkünkben és legfeljebb egy-egy nemzeti kaszinói banketten arany serleggel kezében emlékezik meg róla egy-egy kiváltságsa társadalmunknak.

Számos viszontagság érte a maroknyi magyarságot, azóta dúlt az 1848/49 évi véres forradalom, nyögtünk a siralmas osztrák járom alatt; pusztított a járvány, vízár és az elemi csapások hosszú sora; megbénították egészséges fejlődésünket e különböző politikai tusák legádázabb harcok magyar-magyar között; az évek hosszú során át tartó obstrukciók, a legszánalmasabb úgynevezett darabant kormányzat gazdasági, katonai válsága; socializmus, amerikai kivándorlás, — mindmegannyi tényezője lassu pusztulásunknak és szegényedésünknek.

Csüggedés fog el, keserű mosolyal állunk a nagy problema előtt: vajjon mikor látjuk megvalósulva Széchenyi nagy szellemét, profétaszerű jóslatát?!

Lehet-e ezt reménylenünk, ha egy tekintetet vetünk e beteg, szegény hazára; a politikai terén, szemeink előtt folyó legerkölestelenebb politikai tusákra; ha látjuk a beteg küzdését, a legválságosabb kivándorlásokat okozó nyomort; halljuk lépten-nyomon az elégtelenség panaszát és zugolódását.

Mindenütt elégtelenség!

Elégtelenség a viskóban — ezért olyan nagy arányu a kivándorlás is Amerikába; elégtelenség a palotában. A panasz hangja visszhangra kél az egész országban, — már nem boldog a magyar! Egyrésze szidja a koalíciót, a kormány tehetetlenségét; más része egy letűnt párturalom bűneit; szidják a zsidót, a protekciót és ahányan, annyi félet. Ez nem jut álláshoz, mert nem tulipános, a másik meg azért mert nincsen protekciója; az nem tud megélni diplomájával mert sok a konkurrens; a földművelőnek sok az adója, az iparos pedig nem tud megélni, mert nincsen reá — szükség.

De nem-e magunk vagyunk e szárandó állapotok okozója?

Midőn Széchenyi e szavakat mondá: „Magyarország nem volt, de lesz” megjelölte egyúttal az utat, melyen haladva céljaink kell és az iparunk, kereskedelmünk és gazdaságunk, nagy arányokban való fejlesztése. Erre utálnak hazánk etnographikus viszo-

nyai és a természet adományozta kincsek kiaknázása.

Miként használjuk ki a természet által nyújtott adományokat; mint követjük Széchenyi nagy szavait: mutatja iparunk, kereskedelmünk és mezőgazdaságunk lassu — sok tekintetben igen szomorú fejlődése. Alig vagyunk képesek e gazdag ország kincseivel lépést haladni a szomszéd országok kereskedelmével. A mult évben Bukarestben rendezett közgazdasági kiállítás fényesen beigazolta, hogy Románia erős versenytársunk közgazdasági terén és nem kicsinyelhető, sem Szerbia, sem Bulgaria versenye sem, — Oroszországé pedig, ha belső politikája ezt megengedi — félelmetes lesz reánk nézve — nem szólván Auszriáról melynek kulturája és közgazdasága százados évi biztos alapokon nyugszik — a mi gyámoltalanságunk és örökös párt és az örökös belvillongások folytán.

Mert a mi kenyerünk nem a komoly munka, hanem az örökös politika, amelyben — sajnos — mindig és leginkább csak magyar-magyarral áll szemben, és e harcban soh'sem az ideális tökéletes és jó a cél, hanem a személyi kultusz meg a személyi gyűlölet.

És eme ádáz harcban észre sem vesszük jövőnk siralmas állapotát, beteges közviszonyainak tüneteit és el-

TÁRCA.

A szép Zlaticza.

Karacsony felé járt az idő. A meteorológusok, mintha csak összebeszéltek volna, kritikus napokat jeleztek s ezuttal nem vallottak szegényt tudományukkal. Kemény hidegre fordult az idő, hogy esontkeményre tagyott az országot göröngye s sziklakeményre a folyó vize. A fákról lepotyogtak a verebek s százával fekteték élettelenül az országot mentén. A hó eső gott az emberek lába alatt s dideregtek az égen a hidegben a csillagok.

Dideregtem én is.

Vártán állottam Zágráb város egyik legnépesebb utcáján, az adóhivatal előtt. Öríztem az állam pénzét, hogy rossz emberek el ne lopják, a mit a végrehajtók szegény emberektől behajtottak.

Az éj leszállott már, de még messze az éjféli, amikor felváltanak. Örökkévalóság ilyenkor minden negyed óra. Csend, nyugalom mindenfelé, mintha kihalt volna a város. A gázlámpák sápadt fénye rászóródik a fehér hómezőre, melynek pelyheit, szemcséit ezer meg ezer színben villogtatja, csillogtatja.

Fel- s alá jártam az őrhelyen. Abba

hagytam meg újból előről kezdettem az unatkozást. A jó isten a megmondhatója, hányszor mondtam el magamban az egy-szereget s hányszor számítottam ki, mennyit lépek egy percz alatt s így mennyit kell lépnem egy óra alatt amikor felváltanak. Miért? magam sem tudom.

Talán azért, mert elmullott, s a multnak bajait, vesződségeit leghamarabb feledi a halandó.

Ábrándjaimat zongora s ének hangja zavarta meg. Mclabus akkordjai a dalnak a szemközti földszintes ház egyik ablakán szűrődtek keresztül. Tompán, mint távoli vihar zugása és fájdalmasan, mint a kedveseket siratóknak halotti éneke.

Figyelni kezdettem. Fürkésző tekintetem a kivilágított ablakra esett. A fehér csipkefüggönyön keresztül beláthattam a szobába. Madonna arcu, szőke leány ült a zongoránál. Egyike a legszebb női arcoknak, melyeket életemben láttam. Könyezett, s könnyei leperegtek alabastrom arcán.

Szomorú magyar dalt játszott és énekelt:
Kísérj ki rózsám siromig
Az örök nyugalomig.

Lebilincselve állottam egy helyben s tekintetem rászegződött az igéző tűneményre. Kíváncsi érdeklődéssel hallgattam a temetési énekek dallamára emlékeztető dalt s azon csudálkoztam, hogyan énekel ez a leány

magyar dalt, hiszen Zágrábban magyar szót is alig lehet hallani.

Néhány pillanat múlva elhallgatott a zongora... A leányka dala fuldokló zokogásba veszett. Hirtelen kezébe kapott egy arcképet, s csókjainak özönevel árasztotta el. Majd ráborult a zongorára, s ott sirt keservesen, mint a párját vesztett vadgalamb a jegenye száraz ágán.

Mélyen meghatótt a leányka szenvedése. Gyötört a kíváncsiság: ki lehet ez a gyermek, s mi nagy bánata lehet szívének, hogy záporként hullanak könnyei?

A vártakommandáns káplár szólalt meg mögöttem. Az őrt vezette fel, aki engem felváltott: Czudar hideg van önkéntes úr. Siessünk a vártaszobába, ott majd felmelegszik. Szereztünk lát a szomszéd pinczéből, tüzelhetünk egész reggelig.

Én bizony egész megleledkeztem a hidegről. Másutt jartak gondolataim, nem az időjáráson. Csak mikor a várti szobába értem, vettem észre, hogy egész tisztességesen összefagytam. A kezemeje megderméd, meg se tudtam mozdítani, a káplárnak kellett a keztyűt lehuzni róla. Fülemben éles, metsző fájdalom hasogatódzott, mintha száz meg száz apró tűvel szurkáltak volna.

A vártán volt velem együtt egy zágrábi horvát fiú is. Önkéntes társam, katona pajtásom, csendes jó cimborá, aki többnyire velünk magyarokkal tartott. Azért szolgált

lenségeink gyarapodását, megizmosodását. Pedig kereskedelmünk pang. Iparunk csakis állami támogatással képes ideig-óráig a saját lábán is megállni, — de haladni már nem tud, mert nem törekedünk kellő áldozatkészséggel, erős vállalkozási szellemmel, más államokkal versenyezni. Nem tudjuk a módját a rendszeres és észszerű gazdálkodásnak. Apáinktól örökölt szokásnak hódolunk kevés kivétellel jelenteg is: szántunk, vetünk, aratunk úgy mint ők — tisztelet az egyes dicsérendő kiveteleknek — gép-szerűen követve jót, rosszat; stoikus nyugalommal megelégszünk a kevés-sel és azzal, mit a föld ad, de azért már nem igen fáradunk, arra már nem igen áldozunk, hogy többet és jobbat is kapjunk. Pedig a mostani válságos gazdasági viszonyok között erre nem csak reászorultunk, de hisz abban rejlik a helyes gazdálkodás titka, nemcsak annyit jövedelmeztetni, amennyi szükségleteink fedezésére kell, de hogy vagyunk gyarapítani, áruinkat és terményeinket megfelelően értékesíteni is tudjuk.

Kereskedelmünk és sok tekintetben gazdászatumk elmaradását, — helyesebben: a viszonyoknak nem megfelelő haladását szomorúan igazolja, az óriási mértékben megnyilatkozott kivándorlás Amerikába, — midőn legjobb erőink bucsut mondvá az őket tápláló rögöknek — és messze idegenben keresnek boldogulást, anyagi jólétet.

Mert bár földünk mostani áremelkedése a gazdasági hanyatlás ellenkezőjét látszanak igazolni, — ne feledjük, hogy ezen jelenség nem mindég realis, mert nem áll arányban a föld azon értékével mely arányban állana a hozom — mennyiségével, — hanem ezen jelenségek olcsóbb kamata és más természetű pénzviszonyaink természetes folyományából fakadnak csak. És így szomorú, sőt kétségbeesítő jelenség ez egy olyan országban, hol annak természeti viszonyainál fogva utalva lennénk napi-

kenyerünk forrásával, a termő föld észszerű művelésével foglalkozni, — és értékét, nem a fokozódó hozom mennyiség nagysága, — hanem leginkább realis külső tényezők előmozdítása által fokozni.

Mikor sorakozhatunk oly ország mellé, mint a kis Hollandia, ki termő talaját a tengertől hódította el; abból sajátította ki fáradságos munkával, gátak segítségével és tudta a földet oly termővé tenni és úgy értékesíteni, hogy holdjának értéke három, sőt négyszeresen is felülmúlja legjobb termő földünk értékét!

Mennyit kell a földnek ottan jövedelmezni, hogy e horribilis árt elérhesse!!

Vessünk egy pillantást iparunkra is.

Mit látunk ott? a kezdetlegesség legalsó fokát. Mint az utcára kitéit gyermek tengődik uton-utfélen. Előzőnli hazánkat — a tulipánjevényeink daczára — a külföldi ipar; elnyomja a mi iparunkat és tönkre teszi azt saját hazánkban.

Az igaz — hallottunk nagy és szép szavakat, úgy régente mint legutóbb is az országgházban — iparunk előmozdításáért: anketteztünk, tartunk ipargyűléseket ahol panaszkodunk, sopánkodunk; alakítunk iparegyesületeket, szövetezettek, statisztikázunk, gyártjuk a szebbnél-szebb memorandumokat, ezeket költünk deputatiókra és egy-egy maszlagos kegyelmes ígértért: de azért haladásán aránylag keveset lendítünk, kiemelkedő hatalmas arányait nem látjuk sehol és állami támogatás nélkül boldogulni egyáltalán nem tudunk.

Hát bizony szomorú jelenség magában már az, hogy gyáraink mind állami gyámolításra szorulnak és hangzatos hazafias frázisok nélkül prosperálni nem képesek. Mert sajnos, a magyar iparnál és a magyar kereskedelemben is a politikai szabadalmak rendszere virágzik. Monopolium és állami segítség: ez az igyekezet célpontja.

HIREK.

— **Hivatalátadás.** Faller Alajos tegnap délelőtt adta át a veprői község jegyzői irodáját Juhász Sándor kucorai községi aljegyzőnek, akit dr. Széchenyi Tamás járási főszolgabíró a helyettesítéssel megbízott. Az átadásnál a beteg főszolgabírót Schick Ernő tb. szolgabíró helyettesítette. Faller Alajos már holnap átvészli a kulai jegyzői hivatal vezetését.

— **Jubileum.** Két érdekes jubileum fog ez év folyamán Kula községben megtartani. Az egyik az önkéntes tűzoltó egyesület 30 éves, a másik a Kulai Dalárda 20 éves jubileuma lesz. Mind a kettő zászlószenteléssel lesz egybekötve. A tűzoltó egyesület jubileuma — hallomás szerint — június 29. és 30. napjain lesz megtartva; a dalárda az időre nézve még nem határozott. A jubileumi készüldésekről időnként értesíteni fogjuk olvasóinkat.

— **Helyettesítés.** Faller Alajos helyettesítésével megbízott Juhász Sándor kucorai aljegyző helyére Dr. Széchenyi Tamás főszolgabíró Léh György kulai első irnokot bízta meg a helyettesítéssel.

— **Az érdem jutalma.** Lapunkban is megemlékeztünk annak idején azon fáradhatatlan tevékenységről, melyet Bozzay Béla járási számvevő Kula község adóügyének rendbe hozása érdekében kifejtett. Heteken át kora reggeltől késő estig a község háza tanácstermében tartózkodott, az adófizető

polgárok adókönyvecskéit az adókönyvvel összehasonlította, az adókat előíratta, beszédette, szóval a legnagyobb figyelemmel és előzékenységgel, a legjobb akarattal, tanácssal, tettel a község rendelkezésére állt. Sikerült is neki rövid 5 hét alatt 80,000 K adóhátralékot beszédni és Kula község adóügyét teljesen rendezni. E ténykedése által szerzett érdeme nem is maradt elismerés nélkül. Mint örömmel értesülünk, Kula község képviselőtestülete a mult szerdán megtartott közgyűlésén Bozzay Béla járási számvevőnek a község érdekében kifejtett önzetlen ügybuzgóságát 500 K jutalommal honorálta. Csak a legmelegebb elismeréssel adózhatunk a községi képviselőtestületnek e szép elhatározásért.

— **Új jegyzői lak Kulán.** A m. szerdán megtartott képviselőtestületi gyűlésen megbízást kapott a községi előjáróság, hogy az új községi jegyzői lak építésének előmunkálatait haladéktalanul kezdje meg. Az előjáróság nyomban meg is bízta Dudás Fábrián okl. mérnököt, hogy az építési tervzetét és költségvetését készítse el. Az új jegyzői lakot a régeinek helyén még a nyár folyamán fel fogják építeni.

— **Közgyűlés.** A kulai takaré- és hitelintézet r. t. a mult vasárnap d. u. tartotta meg évi rendes közgyűlését az intézet helyiségében a tagoknak élénk érdeklődése mellett. A közgyűlést Schick Mátyás korelnök vezette a tőle megszokott tapintatossággal és figyelemmel, Dr. Récei Ede igazgató röviden ismertette az elmúlt üzleti év eredményeit amelyek csaknem kivétel nélkül igen örvendetesek és rámutatott azon szépséghibára, hogy míg a betétállomány a mult év végén csak 713,487 K volt, addig a váltótárca 1,312,948 K-át, jelzálogkölcson összege pedig 680,663 K-át tüntet, föl és melegen buzdította a részvényeseket a betétállomány növelésére. Ezután a közgyűlés a zárszámadásokat, valamint az igazgatósnak a nyeremény fetosztására vonatkozó javaslatát egyhangulag elfogadta és a fölmentvényt az igazgatósnak és felügyelő bizottságnak megadta. Végül a választmányban évközben megüresedett három helyre titkos szavazással Milla Antal, Dr. Göttehe Frigyes és Csajági Bernát részvényeseket választotta meg a közgyűlés, amely ezzel a napirendnek kimerítése után befejeztetett; de annál lelkesebben folytatódott a fehér asztalok mellett a Gerber-féle vendéglőben, ahol dr. Récei Ede vendégeiül látta a közgyűlés összes tagjait. A kedélyes ádomásról csak késő este oszladoztak szét a részvényesek.

— **A „Kulai Dalárda“** által folyó hó 11-én tartott jelmezes bohócestélyen Onagysága Deák Nella úrhölgy kártyavető cigány leány jelmezben gyűjtött 2 K-át, a pénztárnál felülfizettek: Mezey Zsigmond 12 K, Heine Nándor és Pallós Jenő (Verbász) 8-8 K, Dr. Ormay Kálmán és Schlagger László 6-6 K, Knefely Nándor és Zwipp Károly (Óbecse) 4-4 K, Dr. König Soma, Zwipp Ferenc, Magrissó Albert és Szakács Andor 3-3 K, Stein Bertalan, Seidl Odön (Verbász) Bíró Béla (Verbász) Bétsch Jakob, Zwipp Rezső (Óbecse) Veszelinovits István 2-2 K, Bauer János, Mudrák Rudolf (Iglan, Morvaország) Lenc Vendel, Kirilovits Izidor, Lönyi Ottó (Verbász) Kardos Jenő, Löwy Adólf és Milutinovits Boskó 1-1 K, Mely nemeslelkű adományát a dalárda ez uton mond hálás köszönetet.

— **Választás.** Kula község képviselőtestülete a mult szerdán megtartott közgyűlésén töltötte be a jegyzői irodában üresedésben volt irnoki állásokat. Megválasztotta Léh György eddigi községi irnokot első- Bujnyik János volt okéri,- egyidő óta itteni helyettes irnokot második,- Eremita János mozsori irnokot harmadik- és végül Dudás Márton helybeli eddigi helyettes irnokot negyedik irnokká.

— **Farsang.** Szép volt, jó volt; kár, hogy rövid volt. És ami fő: a vége különösen jó volt. Szombat: bál; vasárnap: bál; hétfő: bál; kedd: bál. — Mein Liebchen, was willst du noch mehr? — Ilyen báli torlódásra, mint az ideai farsang-végi volt, még a legöregebb emberek sem emlékeznek. És nem volt sok. A fiatalok kitartottak, az öre-

magyar ezredben, hogy a magyar nyelvet megtanulja, a magyar katonát megismerje.

A várta szoba vaskályhájában vidáman pattogott a tűz. Oda telepedtünk melléje és beszélgetni kezdtünk. Elmondottam neki, mit láttam, mit hallottam az imént. Elkomorodott és rövid szünet után így válaszolt:

Elmondom neked e szép leány történetét. Tudom, meg fog hatni sorsa téged is. Zlaticzának hívják, s leánya Mikszics Lázárnak, a híres horvát politikusnak. Mikszicsét híreből bizonyosan ismered. Fanatikus horvát, a legtulzóbbak közül való, aki ádáz gyűlölettel viseltetik a magyarok iránt. Miért? Ennek csak ő a megmondhatója. Az azonban bizonyos, hogy a horvát nép minden bajának, nyomoruságának okát a magyarokban látja, s a hol csak tudja, becsmérlé, gyaláza őket. Emlékezhetsz a tavaszi nagy magyarellenes tüntetésekre, mikor a király Zágrábban járt, azokat a tüntetéseket is Mikszics Lázár rendezte. Felesége néhány év előtt elhalt, s így egyetlen gyermeke Zlaticza egyedül maradt vele.

A mult télen ide helyeztek át a huszárokhoz egy főhadnagyot. Csinos, barna, gavallér, úri ember. Régi magyar nemesi család sarja. Nekem testi lelki jó barátom.

Ezzel megismerkedett Zlaticza. Az ismeretség meglehetősen regényes körülmények között jött létre. Elmondom neked azt is, talán nem érdektelen.

Vége köv

gek nem dültek ki, az erszények nem untak bele. Mindenütt volt vendég bőven; mindenütt visszhangzott a tánc terem a jókedvű vidám hangjaitól; mindenütt szólt a zene, ropogott a táncz kivilágos-kiviradtig. Karneval uralma régóta nem volt ilyen zajos Kula községben. A vén bohém derekasan kitett magáért. Minden egyes táncmulatságról külön-külön megemlékezni e szűk térben csak nem lehetetlen. Egyről azonban nem beszélhetünk általánosságban. A kulai dalárda bohóczestélye megerdemli, hogy néhány szóval külön is foglalkozzunk vele. Régóta nem volt részünk ilyen sikerült tarsangi táncmulatságban, mint a kulai dalárda által hushagyó hétfőn a kaszinó helyiségeiben rendezett álarcos, jelmezes bohóczestélye volt. A közönség szinte tódult a mulatságra, s az álarcos, jelmezes vendégek folyton változó tarka-barka csoportjai, mint egy gyönyörű kaleidoskop színpompás képei vonultak el a gyönyörködve szemlélők nagy tábora előtt. A szép, izletes és kedves álarcosok névsorát épen ezen körülmény-nél fogva nem hozhatjuk; de annyit, mondhatunk, hogy gazdag, változatos, előkelő, gyönyörű színezetet kölcsönöztek az egész mulatságnak. A dalárda is derekasan kitett magáért minden föllépésével; énekszámival remekül illeszkedett be az estély díszes keretébe. Hokstok György hamiskás föllépése „Szeretem a nőket” cz. monolognak ügyes, előadásával, színtén kiérdemelte az elismerés babérkoszoruját. Az első négyest 36 pár táncolta, de táncolhatták volna sokkal többen is, ha nemes fiatalágunk nem lenne olyan kényelemszerető. (Tisztelet a kivételnek!) Hogy a mulatságnak anyagi sikerét se hallgatjuk el, fölemlítjük, hogy a mulatság bruttó jövedelme meghaladja a 350 K-át. Sok ilyen szép sikert kívánunk a Kulai Dalárdának.

— **Meghívó.** A cs. és kir. 70-ik gyalogezred zenekarának közreműködése mellett, Kulán, f. hó 17-én (vasárnap), az újonnan épült „Nemzeti szálloda” megnyitása alkalmából tartandó hangversenynyel egybekötött ünnepélyre van szerencsém b. czímet családjával tisztelettel meghívni. Hokstok Mihály szálloda-tulajdonos. Beléptidj személynként 1 K. Kezdeté este 8 órakor.

— **Iparbál.** A kulai ipartestület f. hó 10-én, farsang vasárnapján Rockenstein József vendéglőjében egy szépen látogatott és jól sikerült iparbált rendezett a rokkant iparosok alapja és saját könyvtára javára, mely 122.56 K jövedelmezett tisztán a jótékony célokra. A nemes célokra túlfizetésekkel hozzájárultak: Wighart Ede elnök 4 K. Pollák Jakab és Polich Simon 2.20-2.20 K. Kiefer Henrik 1.60 K. Löwy Adolf 1.40 K. Hutira Viktor, Kirilovits Izidor, Juhász István, Spiller Rezső, Róth Flórián, Knefely Nándor 1.20-1.20 K. Puhálák József Offerbecher Antal, Trebitser Sándor, ifj. Varga Károly, Höflich Mátyás és Krelesz Péter szabó 1-1 K. Nusz György 80 f. Podolla Nándor 60 f. Vanyér József és Lasser János 50-50 f. Ábel Miklós, Ábel József, Lubastyik János, Bolt Henrik, Jung József, Fuchs Lajos id. Alexander József, Stojtsits István, Burcsák Gyula, Eper István, Fürstner Lajos, Bauer János, Schlemmerder István, Erki Béla, Krebsz Péter cipész, id. Sevaracz István, ifj. Sevaracz István, Emrich János, Krämer Márton, Magyar József, Nusz Péter, N. N. Ruyer József, Karch János, Todorá György, Nagy A. József és Hirtl Sándor 40-40 f. Reutz Ferencz, Gyurkovits Sándor, Treuer József bád., Szukola István, Sevaracz Károly, Szegedi János, Heil József, Kempl Lajos, Regecz Illés, Regecz Géza, N. N. Urbán János, ifj. Geszler Ferencz és Jovánovits Károly. A nemes célokra adott túlfizetésekért ezennel ezer köszönetet mond és nyugtazza az ipartestület elnöksége.

— **A kulai iparos és kereskedő ifjak** f. hó 12-én a Hungaria vendéglőben Swartz Károly táncitanító főrendezője mellett igen sikerült és szépen látogatott bohóczestélyt rendeztek. Az estély sikeréért dicséretet érdemelnek még Smidt Ferenc (szabó), Dévai Pál, Glässer Lajos urak, akik szinte fáradhatlanok voltak a rendezésben és a vendégek toborzásában. Nagyrészt nekik köszönhető, hogy oly sok és csinos jelmez volt

látható, névszerint: Swartz Frida (Csúró), Karacsek Terka (Ujvidék) (bébe), Knefely Iluska és Juliska (Cservenka) (virágárús lányok), Art Margit, Braun Hermin (magyar menyecskek), Nagy Gizi, Horvát Veron, Ilka és Etel, Glässer Katica, Varjan Ilona, Dochnál Teréz, Gyurits Péter, Hunyár Józsi és Kristóf (dominók), Müller József (rokokó). Felülfizetni szíveskedtek: Bettelheim és tsa Bpest, Franz Fülöp, Rockenstein J, Klingwart M. 2-2 K, Elesánszky Iván, Juhász István 1.20-1.20 K, Kister Mihály Verbász, Murányi Vilmos Bpest 1-1 K, Trebitser S, Müller József 80-80 f, Glässer Mátyás, Bertron F, Fejős N. 60-60 f, Lasser János, Rót N, Ábel József ifj. és Vendel 40-40 f, Sevaracz K. 30 f, Nagy István, Legyenác Sz, Pejsity N, Havasi N. és NN. 20-20 f, mely összegekért ez uton mond hálás köszönetet a rendezőség. Örömmel értesítjük a t. közönséget, hogy a jelen mulatság igen jól sikerült és a bevétel tiszta jövedelméből 3 szegény iskolás ruházattal fel.

— **Önvédelemből.** Annak idején irtunk az országúti utonállásról, amely a cservenka-szivácsi országúton a múlt nyáron lejárásodott. Ugyanis két legény megtámadta a biciklin jövő Guszman Lipót kulai fiatalembert, a kinek útját elállták és életveszélyesen fenyegették. A megtámadott Guszmann önvédelemből revolverét vette elő és az egyik utonállót lelőtte a másikat megsebesítette. A szegedi tábla a héten foglalkozott e büntüggyel és Guszmann Lipótot felmentette.

— **Kinevezés.** Hetteszheimer Henrik ujverbázi ev. ref. káplánt a püspök Banovcéré papnak nevezte ki.

— **Születésnap ajándék.** Kármán József verbázi ev. ref. lelkész, megyei közéletünk közbecsülésben álló tagja, abból az alkalmából, hogy a napokban ülte meg 82-ik születési napját, 200 K-át ajándékozott a szegényeknek.

— **Gyászjelentés.** Dr. Simonovits Vilmos és neje mérhetetlen fájdalomtól teljesen megtörve, tudatják, hogy kimondhatatlanul szeretett és felejtethetlen kis fiuknak Laczikának piciny szíve folyó hó 11-én d. u. 5 órakor élete 12-dik havában megszűnt dobogni. A drága kis halott porhüvelyé f. hó 13-án d. e. 10 órakor fog a bácskeresztúri izr. sírkertben örök nyugalomra tetetni. Bácskeresztúr, 1907. február 12. Áldás és béke hamvaira!

— **A miniszter köszönete.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Doroszló, Jánoshalma és Bajsa községek előjáróságának a siketnémák szegedi intézetének támogatásáért köszönetét és elismerését nyilvánította.

— **Tiszai áthidalások.** Vmegyénk nagyobb arányú fejlődésére bizonyára kiszámíthatatlan befolyással lesz annak a kérdésnek helyes megoldása, a tiszai áthidalás a vármegye mely pontján történjen meg — Titelen vagy Óbecsén-e? Ez ügyben a vármegye alispánja elnöklelte alatt a vmegyei kiküldöttek e hó 20-án Óbecsén tartanak értekezletet.

— **Uj lelkészt** kapott az óbecsei egyestült ág. ev. és ev. ref. egyház Mandl György evangélikus lelkész, ujvidéki szülött személyében, kinek ünnepélyes beiktatása e hó 10-én ment végbe.

— **Elmozdított ügyvéd.** A szabadkai ügyvédi kamara Dr. Ivánovics Pál volt németpalánkai ügyvédet a fegyelmi bíróság ítélete alapján elmozdította és a kamara lajstromából törölte.

— **Az ó- és ujverbázi iparossegédek** egyesületének alapszabályait a belügyminiszter jóváhagyta.

— **A szabadkai ügyvédi kamara** Besze Antal mélykúti és Dr. Kun József szabadkai ügyvédek az ügyvédek lajstromába folytatólag felvette.

— **A B-Bodrog várm. gazdasági egyesület** hivatalos lapja, a Bácskai Gazda, mely az igazgató változás óta szünetelt, Günther Ferenc ügyvezető igazgató szerkesztésében újból megindult, még pedig az eddiginél sokkal terjedelmesebb alakban, tartalommal és illusztrációkkal. Ezen, gazdákra nézve nélkülözhetlen mezőgazdasági szaklap nem sokára német és szerb, illetőleg bunyevác nyelven is meg fog jelenni.

— **Táncvizsga.** Swartz Károly táncitanító f. hó 24-én fejezi be a Hungaria nagytermében 6 hétig tartott táncitanítását, s ezen alkalommal zártkörű tánc-vizsgát illetőleg táncmulatságot rendez. Az érdekesnek ígérkező tánc-vizsgára külön meghívókat fog kibocsájtani.

— **Álarcosbál Paripáson.** Vasakarattal fáradozik a paripási kaszinó választmánya egylete érdekében. Erre vall már az idej második, úgy anyagi mint erkölcsi sikerrel megtartott mulatsága. E hó 10-én felvonult Paripás és környékének szemet kápráztató gyönyörű jelmezekben kicsinye-nagyja, a külön e célra oda rendelt díszítő, és egy tánc-mester által izlésesen dekorált táncteremben „Lojzi” cigány hangjai mellett. Ott voltak Abraham Adolfiné, Berzenkovits Peterné (Bácsújfalú), Daka Józsefné, Deák Ferencné (bébe jelmezben), Engel Károlyné, Erhardné állomás-főnök neje, Farkasné, Hesz Mártonné (Szentfűlöp), Himmelsbach Gyuláné, Görönesér Gizella (Szilbács) Handler Józsefné, Hesz Józsefné, Marx Mártonné, Roder Samuné, Spielvogel Beláné, Szauder Györgyné, Scultety Kálmánné, Schweiger-né, Simon Józsefné, Königné, Kézsmarky Gézané (Szentfűlöp), Abraham Rozália, Abraham Mariska (Rococo), Bártl Gyuláné (Bobherceg), Berzenkovics Irénke (Bácsújfalú) (cigány jelmezben), Daka Annuska (görög nő), Drach Ilonka (juhász), Drach Lenke (cigány), Farkas Cecília, Heimann Annika, Handler Margit (cigányleány), Hesz Anna (spanyol nő), Kanyó Flóraeska (tót-leány, Bácsújfalú) Klees Mariska (keményseprő jelmezben, Hodság) Klees Katóka (szakácsnő, Hodság), Marx Paula (keményseprő) Roder Ilonka (magyar leány) Szauder Herminke (cigány leány) Spielvogel Mariska, Spielvogel Ernesztin (magyar leány) Simon Madika (kék magyarban) Manz Terez (Gigerli) Lukes Évike (sokac menyecske), Erhardt Évike (Tündér Ilona) Stein Sárika (oláh leány, Bácsújfalú) és a férfialarcosok légiója. Az első négyest 22 pár a füzértáncot 28 pár táncolta.

— **Aratógéptanfolyam Óbecsén.** Mc. Cormick amerikai arató gépgyár aratógéptanfolyamot rendez e hó végén Óbecsén, ahol minden érdeklődő gazda könnyű szerrel teljesen ingyen megtanulhatja úgy a kéveköző, mint a marokverő aratógépek kezelését.

— **Cukorgyár és vicinális vonat Zentán.** Egy bpesti ismert cég tárgyalást folytat Zenta városával egy cukorgyár létesítése egy keskenyvágányú vasutnak Zentától a Tisza partig való építése iránt.

— **Szabadka város törvényhatósági közgyűlése** néhai Gaál Ferenc helyébe — pályázat mellőzésével — Lányi Ernő miskolci zeneisk. igazgatót hívta meg a szabadkai vár. zeneiskola igazgatói állására, ki e meghívást el is fogadta.

— **Bajmok fejlődése.** Bajmok község nagy lépésekkel halad előre. Az idej építkezésekre kiadott engedélyek száma fölmúlja 25-öt. Sőt van egy ajánlat is, amely a községet villamossal akarja igen előnyös feltételek mellett megvilágítani. Az ajánlat fölött nemsokára dönt az előjáróság és pedig valószínűleg kedvezően. Ezen esethen azután az egész község még az idén villamos világitást kap.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Englmann Frigyes váli segédtelevkönyvvezetőt a bacsalmási bírószághoz telekkönyvvezetővé nevezte ki.

— **Bírói kirendelés.** Az ujvidéki kúrtörvényszék Wertheim Gyula járásbírói albirót Zsablyára rendelté ki.

— **Hírek az egyházmegyéből.** Frech Adám Hajósról Mélykútra, Dallmann Nándor Moholról Hajósrá, Berecz Kálmán Bácsföldvárról Moholra, Cszovszky István ujmisés Bácsföldvárra káplánokká küldettek. — Navratill Ede nyug. katymáni plébános életének 81-ik, papságának 56-ik esztendejében február 6-án Baján meghalt.

— **Zászlószentelés.** Az ujvidéki polgári magyar daloskör ez év pünkösdi ünnepén tartja nagy ünnepségek között zászlószentelését. A zászló szentelés dalversenynyel egybe lesz kapcsolva.

— A zombori vmegyeház udvarán létesítendő ártézi kút munkáira a vmegye alispáni hivatala versenytárgyalást írt ki, a melynek alapján az ajánlatokat febr. 23-ig kell beadni Bbodrog vmegye alispáni hivatalában.

— **Írnoki kinevezés.** Barna Ágoston palánkai jbirósági díjnokot az igazságügyminister ugyanezen jbirósághoz írnoikká nevezte ki.

— **Megszökött menyasszony.** Ószivácson e hó 4-én hiába várta reggel a násznép özv. Garai Gézáné szül. Teuchmann Katalin menyasszony megérkezését. A menyasszony sehol sem volt feltalálható. Megszökött. Eddig még csak nem is sejtik, hogy merre vette az útját.

— **Csantavéri kiházasító egyesület** kimondta a felszámolást, felszámolókul megválasztotta dr. Békeffy Károly ügyvédet és Szokola Gyula községi jegyzőt. A szövetkezetnek veszteséggel igen sok csantavéri és adai embert és a szegényemberei közül igen sokat felette súlyos anyagi bajba keverte.

— **Ismét változik az egyenruha.** A honvédelmi miniszter ismét egy rendeletet boesájtott közzé, melyben a honvéd tisztek új egyenruhájáról kiadott rendeletet megváltoztatja és a mostani osztrák jellegű zubbony helyét újból a régi egyenruha viselését rendelte el. A mostani zubbonyt a tisztek 2 év alatt viselhetik el.

— **Az egyház köréből.** A király a kalocsai főszekesegyházi káptalanban Kleiner Lajos éneklő-kanonoknak olvasókanonokká, Macskovits Pál dr. örkanonoknak éneklőkanonokká, Zundl Péter bácsi prépostnak örkanonokká, Hofman Károly dr. főszekesegyházi főesperesnek bácsi préposttá, Valihora Ágoston dr. bácsi főesperesnek főszekesegyházi főesperessé, Steec György dr. tiszai főesperesnek bácsi főesperessé, Póvischil Rikárd dr. ifjabb mesterkanonoknak tiszai főesperessé való fokozatos előléptetését jóváhagyva, az akként megüresedő ifjabb mesterkanonokságot Horvát Győző dr. tb. pápai káplán, érseki iroda-igazgatónak adományozta, Parcselich József szondi plebánost és Amon Pál dr. újvidéki plebánost pedig ugyan e főszekesegyházi káptalan tiszteletbeli kanonokjává nevezte ki.

— **Ütépítkezések Bbodrogmegyében.** Bácsmege alispáni hivatala február 25-én árlejtést fog tartani a zombor—öbesei th. út 16—30 km. szakaszán újonnan építendő átereszek és útiárkok készítésére a zombor-bezdáni kongó téglá-út fentartásához 1—2 éven át szükséges 1—2000 m³ nagy szemcséjű dunai homok beszerzésére és a tisztítvánfalva—temerini kongó tégláúton évenként teljesítendő javítási és átrakási munkára. A műszaki iratokat Zomborban a m. kir. államépítészeti hivatalban lehet megtekinteni.

— **Országos Borvásár Pozsonyban.** A „Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete” által f. é. március 23-25-én Pozsonyban rendezendő IV. orsz. borvásár iránt vásárló körökben óriási az érdeklődés. Jelzett egyesület a múlt héten küldte szét 10.000 példányban bel- és külföldi borkereskedőknek és vendéglősöknek bonyilvánított lapjait, melyeken 120.000 hl. termelőknél heverő bor beszerzési forrása van megjelölve. Ennek alapján a bel- és külföldi vásárlói tudomást szereztek arról, hogy nálunk — főleg ó-borokban — meglehetősen nagy a készlet, kívánatos, hogy ha ilyenek azután a pozsonyi borvásáron megjelennek, ott ezen borokból mintákat is találjanak. Azért minden szőlőtermelő, a kinek eladó bora van, ne mulassza el azt a pozsonyi borvásárra bejelenteni. Bejelentési határidő február 20-án jár le. Borvásári szabályzatot, bejelentő lapokat küld, mindennemű felvilágosítást nyújt a „M. Sz. O. E.” igazgatósága (Bpest., IX., Üllői-ut 25. II. 11.)

Messaline -
Radium -
Louisine -
Taffet -

Selyem

és „Henneberg” selyem 60 kr-tól feljebb, bérmentve és vámentesen. Minta postafordultával. Megrendelések bármely nyelven intézendők: an Seidenfabrikt. Henneberg in Zürich.

42 sz. b. v. 1907.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhirrre teszem, hogy a kulai kir. jbiróság 1907 évi V 93 számú végzése következtében Stern Henrik javára Margusity József kulai lakos ellen 386 K s jár. erejéig fogatosított biztosítási kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 610 K-ra becsült: kész férfi öltönyökből álló ingóságokat nyilvános árverésen eladom.

Mely árverésnek a kulai kir. jbiróság 1907 évi V 93 számú végzése folytán Kulán, vhtást szenvedett lakásán leendő eszközlésére 1907 évi március hó 1 napjának d. e. 8 óráját határidőül kitűzöm és ahhoz a venni szándékozókát oly megjegyzéssel hívom meg, hogy az érintett ingóságokat az 1881. évi LX t.-c. 107. és 108 §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a leg-többet ígérőnek becsáron alul is eladom.

A végr. törv. 111. §-a értelmében mindazokat, akik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben az, hogy részükre a foglalás korában eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, felhívom, hogy elsőbbségi igényüket az árverés megkezdéseig nálam írásban, vagy szóval jelentsék be.

Kelt Kulán, 1907. évi február 12.

Kanyó, kir. bírósági vhajtó.

435 sz. 1907.

Pályázati hirdetmény.

Kishegyes községben üresedésben levő 3 gyalogrendőri állásra pályázat hirdettetik. Felhívtnak a pályázni óhajtok, hogy kellően felszerelt kérvényeiket alulírt előjárásnál folyó é. március 1-éig nyujtsák be.

Fizetés, havi utólagos részletekben fizetendő 440 K. A felszerelést a község adja míg a ruházatot sajátjából tartozik beszerezni.

Kishegyesen, 1907. február 9.

Limbek Pál Szöke Rudolf
jegyző 1-2 bíró

1089 sz. 1907.

Pályázati hirdetmény.

Bácsfeketehegy községben rendszeresített községi írnok végrehajtói állásnak betöltése céljából pályázat hirdettetik.

Ezen állás javadalmazása a községi pénztárból havi előleges részletekben 600 K.

Felhívtnak a pályázni szándékozók hogy pályázati kérvényeket a 6/887. sz. szabályrendelet 9. §-ának megfelelőleg eddigi működésüket és erkölcsi magaviseletüket igazoló bizonylattal is felszerelve sajátkezüleg írva, hozzám f. évi február 28-áig annyival inkább terjesszék be mivel később érkezők figyelembe nem vétetnek.

Választási határidő utólag fog kitűzteni. Topolya, 1907. január 27.

Császár
főszolgabíró

2-2

Pályázat.

Kucora községben 800 K készpénz fizetéssel egybekötött írnok végrehajtói állás van üresedésbe.

Az állást elnyerő mellékjövedelemre is számíthat.

Pályázni óhajtok nálam vagy személyesen vagy levélelleg mielőbb jelentkezzenek.

Kuczorán, 1907. február 7.

2-2 Szakács Sándor
jegyző

Bajmok község előjárósága
403 szám 1907

Versenytárgyalási hirdetmény.

Bajmok község előjárósága Bajmok község háza építési munkálataira ezenel versenytárgyalást hirdet.

A község háza építési munkálatainak kikiáltási ára 76.810 K 32 fillér.

Az ajánlatok a Bajmok község háza tanácsstermében 1907 évi február hó 24-én délután 3 órakor tartandó nyilvános versenytárgyaláson szóbelileg teendők meg. Ugyanekkor a kikiáltási ár 10%-a vagyis 7681 K a tárgyalás megkezdése előtt letétbe helyezendő az előjáróság elnökénél készpénzben vagy az előjáróság által ovadékképesnek nyilvánított érték-papirokban.

Írásbeli ajánlatok csak a versenytárgyalás napján és csak akkor fogadtnak el ha a szükséges bánatpénz mellékelve van.

A műszaki tervek és a részletes árlejtési feltételek a községi jegyzői irodában ugy a délelőtti mint a délutáni hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

A munka odaitélése a községi képviselőtestület jogát képezi. Az erre vonatkozó határozat B-Bodrog vmegye törvényhatósági bizottságának jóváhagyása után hajtható végre.

Bajmok, 1907. február 8.

Lichtnecker Nagy József
jegyző 1-2 bíró

ELADÓ

2 darab jó karban levő
központfutó szivattyú
6 és 8 hüvelyesek, szivornyákkal;
egy 4 ló-erejű Locomobil
1-ső osztályú vizsgával.

Megtekinthető és bővebb értesítés
nyerhető

a rizshántoló malomban,
Kisszabáron.

1-3

ELADÓ.

Szilárd anyagból épült, kényelmes
beosztású, nagy

■ ■ ■ ■ ■ úri ház,
szabadkézből eladó.

Bővebbet, a kiadónál.

A legjobb magvakat

A legnemesebb fákat

A legszebb virágokat

A legdivatosabb csokrok
és kossorúkat

friss élővirágokból

a legjobb minőség szavatolása mellett szállítja

Mühle Vilmos

es. és kir. udvari szállító

mag- és virágkereskedése

== Temesvárott. ==

Nagy képletes főárjegyzék ingyen

1-10